

Zorgtoeslag of IVT/IT?

De leeftijdsgrens voor de inkomensvervangende- en integratietegemoetkoming (IVT/IT) werd verlaagd naar 18 jaar. Hierdoor kunnen personen tussen 18 en 21 in aanmerking komen voor een toeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte of IVT/IT. Voor welke tegemoetkoming kies je best? Wat zijn de voor- en nadelen van beide opties?

Wat wijzigt er?

Door een arrest van het Grondwettelijk Hof is de **leeftijdsgrens voor de inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) en integratietegemoetkoming (IT) verlaagd naar 18 jaar**. Voor deze wetswijziging konden personen met een handicap tot hun 21 jaar enkel recht openen op een zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (Vlaanderen).

Hierdoor kunnen personen van 18 tot 21 jaar kiezen tussen een zorgtoeslag of een IVT/IT. Er is dus geen cumulatie mogelijk tussen beide: **kies je als jongere voor een IVT en/of IT, dan kun je geen zorgtoeslag meer ontvangen**.

De toekenningsvoorwaarden en de bedragen van de IVT/IT zijn niet dezelfde als deze van de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. De medische erkenning voor de zorgtoeslag blijft bestaan, alsook de afgeleide rechten (bv. verhoogde tegemoetkoming, sociaal tarief gas & elektriciteit,...). Op deze manier wordt vermeden dat jongeren tussen 18 en 21 jaar sociale rechten zouden verliezen.

Ook behoud je het recht op de gewone gezinsbijslag tot en met de maand waarin je 21 wordt als je een erkenning voor specifieke ondersteuningsbehoefte hebt (Groeipakket), tenzij je ook na 21 jaar nog schoolgaand bent. Als schoolgaande jongere behoud je je rechten op de gewone gezinstoeslag zolang je schoolgaand bent en maximum tot en met de maand waarin je 25 jaar wordt.

Ondersteuningstoeslag (Zorgbudget voor mensen met een handicap)

Ben je tussen 18 en 21 jaar en kies je voor een IVT/IT, dan wordt ook de ondersteuningstoeslag stopgezet. Groeipakket zet het recht op de ondersteuningstoeslag stop nadat het recht op IT/IVT aan haar via automatische fluxen is meegedeeld.

Het cumulverbod tussen zorgtoeslag/ondersteuningstoeslag en IT IVT treedt in werking op 1 juni 2021.

Uitzondering: De jongere tussen 18 en 21 jaar die vrijwillig is overgestapt van niet Rechtstreeks Toegankelijke Hulp (nRTH – Persoonsvolgende financiering) naar een ondersteuningstoeslag behoudt de ondersteuningstoeslag ook als je jonger bent dan 21 jaar.

Overzicht behoud van rechten bij keuze IVT/IT

Invloed op vervangingsinkomen ouder

Een ouder geniet een vervangingsinkomen (IVT/IT, ziekte-uitkering, werkloosheidsuitkering, een inkomensgarantie voor ouderen). Het vervangingsinkomen wordt bepaald aan de hand van de gezinssituatie (eventuele personen ten laste en/of het inkomen van de persoon ten laste (kind/jongere) of inwonende personen).

Ouder geniet een	Jongere kiest voor zorgtoeslag	Jongere kiest voor IVT/IT
IVT/IT als alleenstaande met gezinslast (categorie c)	Geen wijziging inkomen ouder	Ouder: krijgt IVT/IT naar categorie C (tot leeftijd van 21 jaar) Jongere: krijgt IVT/IT categorie A Berekening IVT/IT ouder en jongere apart op basis van eigen inkomsten Wanneer jongere dag en nacht in een erkende zorgvoorziening blijft en dit voor langer dan 3 maanden, wordt de integratietegemoetkoming verminderd met 28% en verandert de categorie naar B.
Invaliditeitsuitkering met gezinslast (ziekenfonds)	Geen wijziging, recht op gezinsbijslag is voldoende voor behoud van uitkering met gezinslast	Ouder behoudt huidig bedrag invaliditeitsuitkering want IVT jongere ligt beneden toegelaten inkomen vanaf € 1.206,90
Werkloosheidsuitkering	Geen wijziging, recht op gezinsbijslag is voldoende voor behoud van uitkering met gezinslast	Ouder behoudt huidig bedrag; IVT/IT wordt niet als inkomen gezien
Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) (samenwonende)	Geen wijziging op inkomen ouder	Ouder: geen wijziging, behoud van recht IGO samenwonende
Leefloon	Zolang de jongere minderjarig is, behoudt de ouder zijn leefloon categorie 3 met gezinslast. Vanaf het moment dat de jongere meerderjarig is, wijzigt deze categorie naar samenwonende.	Wijzigt sowieso, ongeacht of je kiest voor IVT/IT of zorgtoeslag (+ 18 j kan recht op leefloon openen, cfr. Leeftijdsvoorwaarde= meerderjarig)
Pleegzorg		+18 jaar: als pleeggast beschikt over een eigen inkomen (o.a. IVT/IT, ...) dan daalt de pleegzorgtoeslag van de pleegouder Als een pleegzorger een pleeggast opvangt die eigen inkomsten heeft, bedraagt de bijdrage van de pleeggast in de kosten van de pleegzorg 513 euro per maand. Als echter de eigen inkomsten van de pleeggast, na vrijstelling voor een bedrag van 344 euro, lager zijn dan 513 euro per maand, wordt het verschil bijkomend gesubsidieerd door pleegzorg Vlaanderen.

Invloed op afgeleide rechten

Als je gerechtigd bent op een zorgtoeslag of een IVT/IT, dan kom je mogelijks in aanmerking voor bijkomende sociale voordelen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de impact op deze voordelen indien een jongere kiest voor een IVT/IT i.p.v. zorgtoeslag.

'Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Zij is louter indicatief bedoeld'.
Uitgifte: Oktober 2024 – NL – Zorgtoeslag of IVT/IT

Omschrijving sociaal voordeel	Voorwaarden		
	Jongere kiest voor zorgtoeslag	Jongere kiest voor IVT/IT	Toelichting effect
Zorgtoeslag voor kinderen met een ondersteuningsbehoefte		Cumulatieverbod met IVT/IT vanaf 01-06-2021	
Fiscale voordelen (personenbelasting, onroerende voorheffing, erfrechtbelasting)	Personenbelasting: minstens 4 punten op de 1 ^{ste} pijler Onroerende voorheffing: ofwel minstens 4 punten in pijler 1 ofwel minstens 6 punten in totaal op de medisch-sociale schaal	Erkenning vermindering verdienvermogen of minstens 9 punten vermindering zelfredzaamheid	Behoud van recht op (extra) vermindering personenbelasting en onroerende voorheffing indien jongere over geen belastbaar inkomen beschikt
Zorgforfait + statuut chronische aandoening (medische voorwaarden)	Erkenning zorgtoeslag is voldoende	Minstens 12 punten vermindering zelfredzaamheid	Er zijn nog andere voorwaarden te voldoen. De lat ligt lager voor zorgtoeslag
Zorgbudget Zwaar Zorgbehoevenden	Automatische toekenning bij minstens 18 punten over de 3 pijlers samen	Automatische toekenning bij minstens 15 punten vermindering zelfredzaamheid	De lat ligt lager bij de integratietegemoetkoming Bij recht op ZZZ op basis van attest zorgtoeslag: het zorgbudget blijft uitbetaald ook al heeft men een overlappende erkenning IVT/IT met minder dan 15 punten. Bij attest 15 punten IT recht op ZZZ indien dit nog niet het geval was.
Zorgbudget voor mensen met een handicap	Automatische toekenning bij minstens 12 punten over de 3 pijlers	Stopzetting, geen cumul mogelijk	
Sociaal internetaanbod	Zorgtoeslag met minstens 4 punten op de 1 ^{ste} pijler	Uitbetaling krijgen van FOD Sociale Zekerheid, enkel een erkenning is niet voldoende	Voor beide gelden dezelfde bijkomende inkomensvoorwaarden
Sociaal tarief gas & elektriciteit	Automatisch recht bij recht op zorgtoeslag (minstens 4 punten op 1 ^{ste} pijler)	Automatische toekenning bij recht op een IVT/IT	In beide gevallen moet de jongere in het gezin wonen
Sociaal tarief water	Geen recht	Automatische toekenning bij recht op een IVT/IT	
Europese Handicapkaart	Bij recht op zorgtoeslag	Erkenning IVT/IT	Recht via zorgtoeslag moeilijk opvraagbaar, procedure via VAPH

'Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Zij is louter indicatief bedoeld'.

Uitgifte: Oktober 2024 – NL – Zorgtoeslag of IVT/IT

Sociale huisvesting	Behoud van korting als persoon ten laste in berekening huurprijs	Behoud van korting als persoon ten laste & persoon met een handicap Huurprijs, in berekening van de huurprijs is inkomen van persoon met een handicap vrijgesteld tot 15.851,18 euro per jaar	Inkomen van persoon met handicap is vrijgesteld in de berekening sociale huurprijs indien het gaat over familieleden t.e.m. de derde graad
----------------------------	--	--	--

Bedragen IVT/IT (01-05-2024) en Zorgtoeslag (01-09-2024)

Maximale tegemoetkoming IVT/IT		Bedragen Zorgtoeslag specifieke ondersteuningsbehoefte	
Inkomensvervangende tegemoetkoming		Minstens 4 punten in de 1 ^{ste} pijler en minder dan 6 punten over de 3	€ 90,94/maand
Categorie A (samenwonend)	€ 10.567,43/jaar € 880,62/maand	6 – 8 punten over de drie pijlers en minder dan 4 punten in de 1 ^{ste} pijler	€ 121,11/maand
Categorie B (alleenstaand)	€ 15.851,18/jaar € 1.320,93/maand	9 – 11 punten over de drie pijlers en minder dan 4 punten in de 1 ^{ste}	€ 282,63/maand
Categorie C (samenwonend met gezinslast)	€ 21.421,87/jaar € 1.785,16/maand	6 – 8 punten over de drie pijlers en ten minste 4 punten in de 1 ^{ste} pijler	€ 466,54/maand
Integratietegemoetkoming		9 – 11 punten in de drie pijlers en ten minste 4 punten in de 1 ^{ste} pijler	€ 466,54/maand
Categorie I (7-8 punten)	€ 1.550,43/jaar € 129,20/maand	12 – 14 punten over de drie pijlers	€ 466,54/maand
Categorie II (9-11 punten)	€ 5.128,21/jaar € 427,35/maand	15 – 17 punten over de drie pijlers	€ 530,49/maand
Categorie III (12-14 punten)	€ 8.155,74/jaar € 679,65/maand	18 – 20 punten over de drie pijlers	€ 568,38/maand
Categorie IV (15-16 punten)	€ 11.852,46/jaar € 987,71/maand	+20 punten over de drie pijlers	€ 606,27/maand
Categorie V (17-18 punten)	€ 13.437,21/jaar € 1.119,77/maand		

Hoe gebeurt de toekenning?

De DG HAN (Directie-generaal Personen met een handicap) maakt steeds de vergelijking tussen de zorgtoeslag voor kinderen met specifieke zorgbehoefte en IVT/IT. DG HAN neemt een beslissing IVT/IT en wanneer blijkt dat de jongere recht kan openen op IVT, start DG HAN meteen met de uitbetaling van de IVT (en IT). DG HAN start meteen met de uitbetaling in deze situaties, omdat het bedrag IVT dat de jongere krijgt in de meeste gevallen hoger is dan het bedrag zorgtoeslag.

Heeft de jongere enkel recht op de IT, dan start DG HAN niet meteen met de uitbetaling. De ouders krijgen een brief met de vraag of men al dan niet akkoord gaat met de overstap naar IT of dat men al dan niet een verzaking wenst in te dienen. De verzaking dient binnen de drie maanden aangevraagd te worden bij DG HAN. De ouder kan ook na het indienen van een verzaking, steeds een nieuw onderzoek aanvragen bij DG HAN.

'Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Zij is louter indicatief bedoeld'.
Uitgifte: Oktober 2024 – NL – Zorgtoeslag of IVT/IT

DG HAN houdt echter geen rekening met de ondersteuningstoeslag (zorgbudget voor personen met een handicap). Als de jongere een erkenning heeft van minstens 12 punten op de medische schaal van de zorgtoeslag, opent de jongere automatisch recht op de ondersteuningstoeslag. Als een jongere de zorgtoeslag en de ondersteuningstoeslag ontvangt, is het belangrijk om deze bedragen te vergelijken met het mogelijke recht op IVT/IT. Als blijkt dat de zorgtoeslag/ondersteuningsbehoefte voordeliger is in vergelijking met het recht op IVT/IT, dan kan er een verzaking ingediend worden bij de DG HAN binnen de drie maanden en behoudt de jongere het recht op zorgtoeslag/ondersteuningsbehoefte.

DG HAN en Groeipakket geven via digitale fluxen de juiste gegevens aan elkaar door, zodat de ouder/jongere dit niet hoeft te doen.

Meer informatie nodig?

Voor meer informatie en advies kun je terecht bij de dienst Maatschappelijk Werk van CM (www.cm.be/zorglijn) Meer informatie vind je ook terug in volgende infofiches:

- [Zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsnood](#)
- [Inkomensvervangende tegemoetkoming](#) / [Integratietegemoetkoming](#)